

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНОЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
для студентів

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологічне забезпечення управлінських процесів»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	7
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Олег МАЗУРИК

Розробник: Олег МАЗУРИК д.соц.н., доцент, завідувач кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

(підпис)

Олег МАЗУРИК

Протокол № 15 від «31 серпня» 2023 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 10 від «31» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

Продовжено на 20__/20__ н р () « » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н р () « » 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2023

1. Мета дисципліни – отримання студентами знань з пового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності – оціночних досліджень.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.

3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни:

Знайомство із сутністю оціночних досліджень розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері - евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами вмінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх фахівців з соціологічного забезпечення управлінських процесів та їх здатності проведення оціночних досліджень. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентризованої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Надати загальний огляд теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оціночних досліджень.
- Формування у студентів вмінь та навичок з проектування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночних досліджень.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність організовувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, здійснювати процедуру соціологічного оцінювання (СК12);
- здатність проводити експертизи та оцінювання соціального стану організацій, регіонів, відповідності програм соціального розвитку міжнародним показникам (СК16).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1	Знати зміст програми оціночного дослідження	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірювальних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести, підсумкова робота	20
2.2	Вміти скласти план та календарний графік проведення оцінювання	Лекції, практичні заняття, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, тести	20
3	Удосконалення навичок комунікації	Дискусії на практичних; Підготовка та презентація групового проекту	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20

4	Робота в групі	Підготовка групового проекту та його презентація	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20
---	----------------	--	--	----

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код)					
Програмні результати навчання (назва)					
1	2.1	2.2	3	4	
ПРН14 Застосовувати теоретичні підходи та методологію аналізу до діагностики та вирішення організаційних та регіональних проблем	+		+		+
ПРН18 Організовувати і проводити моніторинг та діагностику соціальних процесів, проводити експертизи та оцінювання програм соціального розвитку та соціального стану організацій, регіонів тощо	+	+		+	

7. Схема формування оцінки.

7.1.Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

- Індивідуальна та групова робота на практичних заняттях: ПРН1, ПРН2.1, ПРН2.2, ПРН3, ПРН4 – **80 балів / 48 бали**
- Виконання контрольних робіт ПРН1.1, ПРН2.1, ПРН2.2 – **20 балів / 12 балів (2 роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів)**

- підсумкове оцінювання у формі заліку¹

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрхунковий мінімум – **60 балів** для одержання заліку обов'язково написати 2 контрольні роботи та виконати завдання для самостійної роботи до 6 (60%) тем дисципліни.

7.2 Організація оцінювання:

- Усні відповіді оцінюються по факту проведення практичних занять, бали накопичуються протягом семестру.
- Контрольна робота №1 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 1-5.
- Контрольна робота №2 виконується в рамках практичного заняття після вивчення тем 6-10.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

¹ Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	ПЗ	сам.роб.
1. Методологічні аспекти оціночних досліджень				
1	Оціночні дослідження в структурі соціологічного знання	2	2	6
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	6
3	Місце оціночних досліджень в реалізації соціальної політики та інновацій	2	2	6
4	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2	2	6
5	Оціночні дослідження соціальних програм та проєктів	2	2	6
	Контрольна робота 1		2	8
2. Технологія проведення оціночних досліджень				
6	Кількісні та якісні методи аналізу при проведенні оцінювання (мета аналіз, реплікація, аналіз вигід та витрат, методи якісного оцінювання, метод "Metaplan").	2	2	6
7	SWOT-аналіз в оцінюванні програм. Побудова концептуальних карт як інструмент оцінювання	2	2	6
8	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	6
9	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	6
10	Соціальна експертиза в Україні (сучасний стан та перспективи)	2	2	6
	Контрольна робота 2		2	8
	ВСЬОГО	20	24	76

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Практичні заняття – 24 год.

Самостійна робота - 76 год.

Рекомендовані джерела:

Основа: (Базова)

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер з англ. В.В. Шульга. – К.: Всеуито, 2003. – 350 с.
3. Моніторинг і оцінювання у стратегічному управлінні // Тертичка В.В. Стратегічне управління: підручник / Валерій Тертичка. К.: «К.І.С.», 2017. С. 413-489.
4. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. – 176 с.
5. Оценки программ: методология и практика. / Под ред. А.И. Кузьмина, Р. О'Салливан, Н.А. Кошелевой. – М.: Издательство «Престо-РК», 2009. – 396 с.
6. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм. Навчально-методичний посібник. – Одеса: ТЭС, 2009. – 112 с.
7. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Мопра Імас Л.Дж., Піет Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015 – 580 с.
8. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004.

Додаткова:

1. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016 – 53 с.
2. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади в Україні: організація та проведення. практ. посіб. / О.В.Літвінов, О.В.Тинкован, Н.М.Літвінова (та ін.); за заг.

ред. О.В.Літвінова. – Д.: МОНОЛІТ, 2010. – 180 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ngoexpert.in.ua/documents/141_DCECRP_POSIB.pdf.

3. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184
4. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва – Київ: МФ "Відродження", 2017. – 27 с. // http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/43553518
5. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук – К.: К.І.С., 2013, – 272 с.
6. Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні: [монографія] / О.В. Мазурик. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 316 с.
7. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проєктів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірєва та ін. – К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. – 124 с
8. Развитие оценки программ в странах СНГ: субъективный взгляд на объективный процесс. Сборник статей / Под ред. А. Кузьмина. – М., 2006.
9. Риндзак О.Т. Оцінювання ефективності соціальних програм соціологічними методами // Демографія і соціальна політика, 2013, №1(19). – С. 89-99.
10. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Саєнка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
11. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects – Sage, 2004 – 213 p.
12. William R. Shadish, Thomas D. Cook, Laura C. Leviton. Foundations of Program Evaluation: Theories of Practice. SAGE, 1995.

10. Додаткові ресурси:

Інтернет ресурси

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. www.eval.org - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.aftea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://politanaliz.ru> – веб-сайт, на якому представлені публікації з тематики оцінювання політик та програм
6. <http://www.europeancevaluation.org> – Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
7. <http://iopp.ru> – Інститут Оцінювання програм та політик (Росія)
8. www.processconsulting.ru – компанія "Процес консалтинг"
9. www.evaluation-network.org – міжнародна мережа з оцінки програм (International Program Evaluation Network)
10. <http://core.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)